

prima instanță: A. Gafton
instanța de apel: A. Minciuna, V. Negru, L. Popova

dosarul nr. 2r-454/17

DECIZIE

2 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valentina Clevadî
Iuliana Oprea
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Tatiana Vornicescu
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Tatianeii Vornicescu
împotriva Penitenciarului nr. 13 Chișinău cu privire la încasarea prejudiciului
moral

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 5 aprilie 2017, prin care
cererea de apel depusă de Tatiana Vornicescu a fost restituită

constată:

La 22 octombrie 2014, Tatiana Vornicescu a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Penitenciarului nr. 13 Chișinău, intervenient accesoriu
Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că este deținută într-o celulă ce reprezintă
risc semnificativ pentru sănătatea și securitatea persoanei plasate în această celulă.

Menționează că la 6 februarie 2013, a fost transferată în celula nr. 120 din
blocul de regim nr. 3 fiind deținută de una singură, izolată de ceilalți deținuți
contrar prevederilor art. 206 Cod de Executare, unde s-a aflat până la 4 iunie 2014.

Explică că celula în care a fost deținută se află în demisol, iar din cauza unei
țevi avariate în toată această perioadă din tavan curgea apă și murdărie din veceul
celulei nr. 133 din același bloc, amplasată deasupra celulei nr. 120.

Notează că din motiv că erau scurgeri frecvente se defecta lampa electrică,
lumina naturală pătrundea foarte slab, deoarece jumătate de geam se află la sol, iar
din cauza umidității sporite în celulă pătrundeau diferite insecte.

Comunică că dimensiunile geamului erau foarte mici și din cauza umidității
în celulă permanent era miros de mușchi. Pereții celulei erau umezi, cu varul
căzut pe alocuri, podeaua din beton neacoperită cu lemn sau teracotă, iar iarna în
celulă era foarte frig și umed deoarece nu se încălzea.

Sușține că timp de un an și 4 luni a avut de suferit sistemul ei nervos și
lucrurile personale cât și produsele alimentare. De nenumărate ori s-a aflat în greva

foamei solicitând să fie transferată din celula nr. 120 din cauza condițiilor inumane și nefavorabile.

Remarcă că a depus cereri în adresa șefului penitenciarului, a fost audiată de către reprezentanții Departamentului Instituțiilor Penitenciare referitor la situația în care se afla, aceștia la rândul lor au făcut promisiuni, însă fără a întreprinde careva acțiuni.

Ulterior s-a adresat cu plângere în adresa Centrului pentru Drepturile Omului.

Solicită admiterea acțiunii și încasarea din contul Penitenciarului nr. 13 Chișinău în beneficiul ei a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 9 iunie 2016, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul Penitenciarului nr. 13 Chișinău în beneficiul Tatiane Vornicescu cu titlu de prejudiciu moral suma de 15000 lei, iar în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 20 iulie 2016, Tatiana Vornicescu a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 9 iunie 2016, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 26 iulie 2016, Penitenciarului nr. 13 Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 9 iunie 2016, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016, cererile de apel a Tatiane Vornicescu și Penitenciarului nr. 13 Chișinău, au fost restituite ca fiind depuse în afara termenului legal.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2017, a fost admis recursul declarat de Tatiana Vornicescu, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016 în partea restituirii cererii de apel depusă de Tatiana Vornicescu și remisă cauza în instanța de apel de la faza de primire a cererii de apel depusă de Tatiana Vornicescu.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău 5 aprilie 2017, cererea de apel depusă de Tatiana Vornicescu a fost restituită.

La 11 mai 2017, Tatiana Vornicescu a declarat recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016 și 5 aprilie 2017, solicitând casarea acestora.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu actele de dispoziție a instanțelor de judecată ierarhic inferioare, considerându-le ca nefondate, adoptate cu încălcarea normelor de drept, emise fără cercetare sub toate aspectele, complet și obiectiv a circumstanțelor cauzei.

Susține că examinarea cauzei a avut loc în lipsa ei, astfel, fiindu-i încălcat dreptul la apărare, deoarece nu a fost desemnat un avocat care să-i apere interesele. Nu a avut posibilitatea să facă cunoștință cu materialele cauzei, deoarece se află în detenție.

Reiterează că instanța de apel a restituit apelul ca depus cu omiterea termenului de prescripție, însă fără a ține cont de faptul că dânsa se află în detenție,

nu a fost prezentă în ședința de judecată și nu a cunoscut despre hotărârea din 9 iunie 2016, până nu a recepționat-o poștal la 29 iunie 2016.

Astfel, consideră că cererea de apel a fost depusă în termen de 30 zile de la data recepționării hotărârii.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Instanța de recurs va examina recursul declarat de Tatiana Vornicescu doar în privința încheierii Curții de Apel Chișinău din 5 aprilie 2017, or, prin încheierea din 2 august 2017, recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016 a fost restituit, prin prisma art. 426¹ lit. e) CPC.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei urmează că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa părților la 25 aprilie 2017, fapt ce se atestă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 161), iar careva date despre recepționarea acesteia de către recurent lipsesc.

Astfel, dat fiind faptul că la materialele dosarului lipsesc careva date despre recepționarea copiei încheierii Curții de Apel Chișinău din 5 aprilie 2017, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Tatiana Vornicescu la 11 mai 2017, este depus în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea din 5 aprilie 2017, Curtea de Apel Chișinău a restituit Tatianeii Vornicescu cererea de apel, pe motiv că a fost depusă peste termenul stabilit de lege, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel declarată de Tatiana Vornicescu, ca fiind depusă în afara termenului legal, este una întemeiată.

În susținerea opiniei enunțate se vor reține dispozițiile art. 362 alin. (1) CPC care stipulează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Iar, art. 111 alin. (3) CPC prevede că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Raportând aceste norme legale la caz, se constată că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău, contestată cu apel de către Tatiana Vornicescu, a fost emis și pronunțat la 9 iunie 2016, prin urmare, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 10 iunie 2016, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 11 iulie 2016.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță, prin prisma acestei norme, se constată că cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 9 iunie 2016 a fost depusă de Tatiana Vornicescu numai la 21 iulie 2016 (f. d. 101), respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Instanța de recurs reține ca lipsit de suport argumentul recurenteii precum că nu a participat la ședința de judecată și nu a cunoscut despre emiterea dispozitivului hotărârii, iar cererea de apel a fost depusă după ce a primit hotărârea judecătorească, prin urmare în interiorul termenului legal.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 CPC, nu condiționează termenul de 30 zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei hotărârii motivate a primei instanțe, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

De astfel, Tatiana Vornicescu nu a depus, în ordinea stabilită la art. 116 CPC, o solicitare cu privire la repunerea apelului în termen în instanța de apel, care este competentă de a examina astfel de cereri, cu anexarea probelor ce confirmă motivul încălcării acestui termen.

Astfel fiind, se atestă legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 5 aprilie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Tatiana Vornicescu, pe motiv că a fost depusă peste termenul stabilit de lege, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

În acest context, se va reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea din 5 aprilie 2017 este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentul Tatiana Vornicescu sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Tatiana Vornicescu și de a menține încheierea instanței de apel din 5 aprilie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Tatiana Vornicescu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 5 aprilie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Vornicescu împotriva Penitenciarului nr. 13 Chișinău cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valentina Clevadî

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

prima instanță: A. Gafton
instanța de apel: A. Minciuna, V. Negru, L. Popova

dosarul nr. 2r-454/17

ÎNCHEIERE

2 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valentina Clevadî
Iuliana Oprea
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Tatiana Vornicescu
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Tatianeii Vornicescu
împotriva Penitenciarului nr. 13 – Chișinău cu privire la încasarea prejudiciului
moral

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016, prin care
au fost restituite cererile de apel declarate de Tatiana Vornicescu și Penitenciarul
nr. 13 - Chișinău

constată:

La 22 octombrie 2014, Tatiana Vornicescu a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, intervenient accesoriu
Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că este deținută într-o celulă ce reprezintă
risc semnificativ pentru sănătatea și securitatea persoanei plasate în această celulă.

Menționează că la 6 februarie 2013, a fost transferată în celula nr. 120 din
blocul de regim nr. 3 fiind deținută de una singură, izolată de ceilalți deținuți
contrar prevederilor art.206 Cod de Executare, unde s-a aflat până la 4 iunie 2014.

Explică că celula în care a fost deținută se află în demisol, iar din cauza unei
țevi avariate în toată această perioadă din tavan curgea apă și murdărie din veceul
celulei nr. 133 din același bloc care este amplasată deasupra celulei nr. 120.

Notează că din motiv că erau scurgeri frecvente se defecta lampa electrică,
lumina naturală pătrundea foarte slab, deoarece jumătate de geam se află la sol, iar
din cauza umidității sporite în celulă pătrundeau diferite insecte.

Comunică că dimensiunile geamului erau foarte mici și din cauza umidității
în celulă permanent era miros de mușchi. Pereții celulei erau umezi, cu varul
căzut pe alocuri, podeaua din beton neacoperită cu lemn sau teracotă, iar iarna în
celulă era foarte frig și umed deoarece nu se încălzea.

Sușține că timp de un an și 4 luni a avut de suferit sistemul ei nervos și
lucrurile personale cât și produsele alimentare. De nenumărate ori s-a aflat în greva

foamei solicitând să fie transferată din celula nr. 120 din cauza condițiilor inumane și nefavorabile.

Remarcă că a depus cereri în adresa șefului penitenciarului, a fost audiată de către reprezentanții Departamentului Instituțiilor Penitenciare referitor la situația în care se afla, aceștia la rândul lor au făcut promisiuni, însă fără a întreprinde careva acțiuni.

Ulterior s-a adresat cu plângere în adresa Centrului pentru Drepturile Omului.

Solicită admiterea acțiunii și încasarea din contul Penitenciarului nr. 13 – Chișinău în beneficiul ei a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 9 iunie 2016, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat din contul Penitenciarului nr. 13 - Chișinău în beneficiul Tatianeii Vornicescu cu titlu de prejudiciu moral suma de 15000 lei, iar în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

La 20 iulie 2016, Tatiana Vornicescu a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 9 iunie 2016, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 26 iulie 2016, Penitenciarului nr. 13 - Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 9 iunie 2016, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016, cererile de apel a Tatianeii Vornicescu și Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, au fost restituite ca fiind depuse în afara termenului legal.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2017, a fost admis recursul declarat de Tatiana Vornicescu, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016 în partea restituirii cererii de apel depusă de Tatiana Vornicescu și remisă cauza în instanța de apel la faza de primire a cererii de apel depusă de Tatiana Vornicescu.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău 5 aprilie 2017, cererea de apel depusă de Tatiana Vornicescu a fost restituită.

La 11 mai 2017, Tatiana Vornicescu a declarat recurs, inclusiv și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016, invocând dezacordul cu aceasta.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 426¹ lit. e) CPC, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă încheierea nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016, cererile de apel a Tatianeii Vornicescu și Penitenciarului nr. 13 – Chișinău declarate

împotriva hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 9 iunie 2016, au fost restituite ca fiind depuse în afara termenului legal.

Se va menționa că la data de 6 decembrie 2016, Tatiana Vornicescu a contestat cu recurs încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016, care, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2017, a fost admis, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016 în partea restituirii cererii de apel depusă de Tatiana Vornicescu și remisă cauza în instanța de apel la faza de primire a cererii de apel depusă de Tatiana Vornicescu.

Drept urmare, se constată că Tatiana Vornicescu prin recursul depus la 11 mai 2017, a contestat repetat încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2017, fapt inadmisibil, or, legalitatea acesteia a fost deja verificată de către Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 15 februarie 2017.

Din considerentele menționate, având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016 nu mai poate fi contestată cu recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de către Tatiana Vornicescu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ lit. e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie recursul declarat de către Tatiana Vornicescu împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Vornicescu împotriva Penitenciarului nr. 13 – Chișinău cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valentina Clevadî

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu